

Marcel·lí Domingo i Catalunya

El nostre il·lustre amic, ministre d'Agricultura i diputat per aquesta "província", senyor Marcel·lí Domingo, aprofità ahir nit l'avinentsa de la seva conferència pronunciada des de la tribuna del Teatre Conservatori de Madrid, per a dedicar un vehement paràgraf al problema de Catalunya. Digué que aquest problema la monarquia el feu degenerar en conflicte, i que la República l'ha retornat a l'estat de problema amb el propòsit de donar-li solució, solució que devia sorgir del Parlament i que per ésser el Parlament sobirà caldrà acatar-la sense protesta per catalans i no catalans.

Si Marcel·lí Domingo s'hagués encastellat dins d'aquesta vaguetat impròpia de la seva posició en la política general espanyola i de la seva procedència francament catalana, les seves paraules haurien passat segurament sense el nostre comentari; però Domingo, freturós potser de l'aplaudiment del seu auditori, ahudí a unes manifestacions de Macià per a establir un paral·lel entre els cantonalistes de 1873 i els catalanistes extremistes dels nostres dies. El paral·lel, però, fou fet amb manca de llealtat, puix que els federals de la primera república no passaren per la prova a que Maura ha sotmès a Catalunya. Entre els cantonalistes de llavors i els catalans d'avui no hi ha paritat.

Quan el govern presidit per Alcalà Zamora obligà a què el nostre Estatut fos sotmès al referèndum,

és que entengué que l'estructuració de la nostra llibertat devia provenir purament i directa de la voluntat omnímoda del nostre poble. Si hagués cregut que l'àrbitre suprem devien ésser les Corts espanyoles, hauria demanat un simple projecte d'Estatut i no unes bases refrendades amb el vot gairebé unànim dels catalans.

Marcel·lí Domingo que coneix perfectament el procés del nostre Estatut, no devia oblidar en l'hora del seu discurs del Teatre Conservatori de Madrid, el fet esplendorós de l'auto-determinació de Catalunya, i devia advocar perquè aquesta voluntat catalana cívicament manifestada obtingués el respecte i l'acatament de les Corts, les quals si bé constitueixen un organisme popular, no representen una font tan directa i pura de democràcia com la votació a què va ésser condicionada l'aprovació de l'Estatut.

Marcel·lí Domingo, en lloc de fer cor als enemics tradicionals de la nostra terra que interpretant com millor els convé les manifestacions dels nostres prohoms volen desfermar la tempesta per tal d'abatir les nostres legítimes aspiracions, devia, quan menys, deixar de repetir el capiciós i sofisticat comentari que la premsa enemiga va dedicar a la conversa sostinguda per Macià i Lerroux.

Deplorem vivament que Marcel·lí Domingo no hagi sabut col·locar-se en la posició que Catalunya desitja.

Mirador internacional

ALEMANYA. — La campanya electoral és intensa a tot Alemanya. Demà se celebraran les eleccions presidencials, en les quals es creu que sortirà triomfant el mariscal Hindenburg.

EXTREM ORIENT. — Xina ha acceptat entaular negociacions de pau a condició que el reaijiptrió tropes. Els japonesos, però, volen concretar primer aquestes negociacions i reservar-se el compromís d'evacuar les posicions ocupades.

—Ha estat constituït el primer ministeri del nou Estat independent de Mandxúria.

ESTATS UNITS. — El fill de Lindbergh no ha estat trobat, encara, però un diari de Nova York creu saber que està ben bo. Un dels dos "gangsters" que s'oferí per cercar el nen, ha estat amenaçat que li seran raptats dos fills que té.

GINEBRA. — La Societat de Nacions ha redactat ja el projecte de resolució del conflicte xino-japonès, el qual ha estat tramès a tots els delegats de les potències representades.

PARIS. — Ha quedat aprovat a la Cambra francesa el pressupost total de despeses.

Crònica de Londres

Composició de la nova Cambra irlandesa

Fins avui no hem conegut els resultats definitius de les eleccions a l'Estat Lliure d'Irlanda. Com a conseqüència de les dites eleccions la constitució de la nova cambra serà així: Fianna Fail (De Valera), 72 llocs; Cumanna na Gaedheal, (Cosgrave), 56; independents, 17; laboristes, 7.

El pròxim dimecres el nou Parlament es reunirà per primera vegada. S'espera, com és natural, la resignació del poder pel senyor Cosgrave i la constitució d'un nou Govern pel senyor De Valera.

L'entrada de l'antic líder republicà al poder no pendrà ni el més petit caire de violència. Quan el senyor De Valera hagi estat elegit president del Consell Executiu, la cambra suspendrà la sessió per unes hores en espera de la conformitat del representant de la corona anglesa. Aquest és el tràmit legal i la primera paradoxa en aquest nou Parlament. De Valera, l'antic cabdill republicà i separatista (naturalment a Irlanda amb el nom de republicà hi va compresa la filiació separatista, ja que no es pot concebir una república sotmesa, ni que només sigui formulàriament, a un Imperi), rebrà el seu nomenament com a conseqüència immediata de l'assentiment reial.

Aquests quatre partits que formaran el "Dail" van combinats de la següent manera. Els independents suporten al partit de Cosgrave, i els laboristes a De Valera. Del suport d'aquesta minoria laborista dependrà la vida del govern De Valera. Els independents i Cosgrave estan completament identificats; els laboristes i De Valera no poden dir el mateix. La Fianna Fail és un partit netament irlandès; el partit laborista està fortament influenciat pel gran partit anglès del mateix nom. Mentre De Valera pensa amb l'abolició del jurament, ells pensen amb l'augment dels jornals. Sí, el partit laborista apoya a la Fianne, però condicionant aquest apoi. La condició és aquesta: El nou govern deurà resoldre abans que tot els problemes cabdals del partit laborista, sense tindre en compte, o deixant-los com a secundaris, els compromisos que la Fianne ha contret amb els seus electors.

I heus aquí, lector, una segona paradoxa en aquest Parlament irlandès. Una minoria de set diputats imposarà la seva política a una altra de 72 i donarà el seu color a la futura actuació del nou govern. Decididament, amics, el règim parlamentari té els seus defectes.

L'actitud de De Valera en aquestes últimes setmanes és completament desconcertant. Per un cantó, parla de l'abolició del jurament com cosa que únicament significa un treball parlamentari d'un hora; i per altra parla de la tramesa de delegats irlandesos a la conferència que entre els representants de tots els Dominis i l'Imperi tindrà lloc pròximament a Ottawa. Què és l'únic que manté a Irlanda com un dels Dominis britànics sinó el jurament de fidelitat a la corona? I si aquest únic lligam es vol trencar, com pot pensar De Valera col·laborar amb els altres amb el que favoreix a Irlanda, com si res hagués passat? La separació d'Irlanda d'aquesta comunitat britànica significa la transformació econòmica del país, ja que els productes irlandesos passarien dintre el quadro de les noves tarifes aixecades com a gegantesques muralles per l'Imperi britànic, i el seu comerç amb Anglaterra representa més de tres quartes parts del valor total.

Ningú coneix De Valera com governant, ja que mai no ho ha estat. En política, però, com en altres coses, l'èxit de l'empresa no sempre depen del valor real de l'emprenedor, sinó del qui aquest es creu ell mateix tindre. En aquest respecte el senyor De Valera es deu creure gairebé diví. Que la inspiració l'acompanyi en la seva tasca. I nosaltres, catalans, mireu-se'l bé, que tant el seu èxit com el seu fracàs poden donar-nos profitoses lliçons.

C. M.

Londres, 7-3-32.

LA REVOLUCIO PROCLAMA LA LLIBERTAT DE CATALUNYA. EL PARLAMENT NO HA DE FER SI NO AJUSTAR-LA A LA CONSTITUCIO.

DR. AIGUADER.